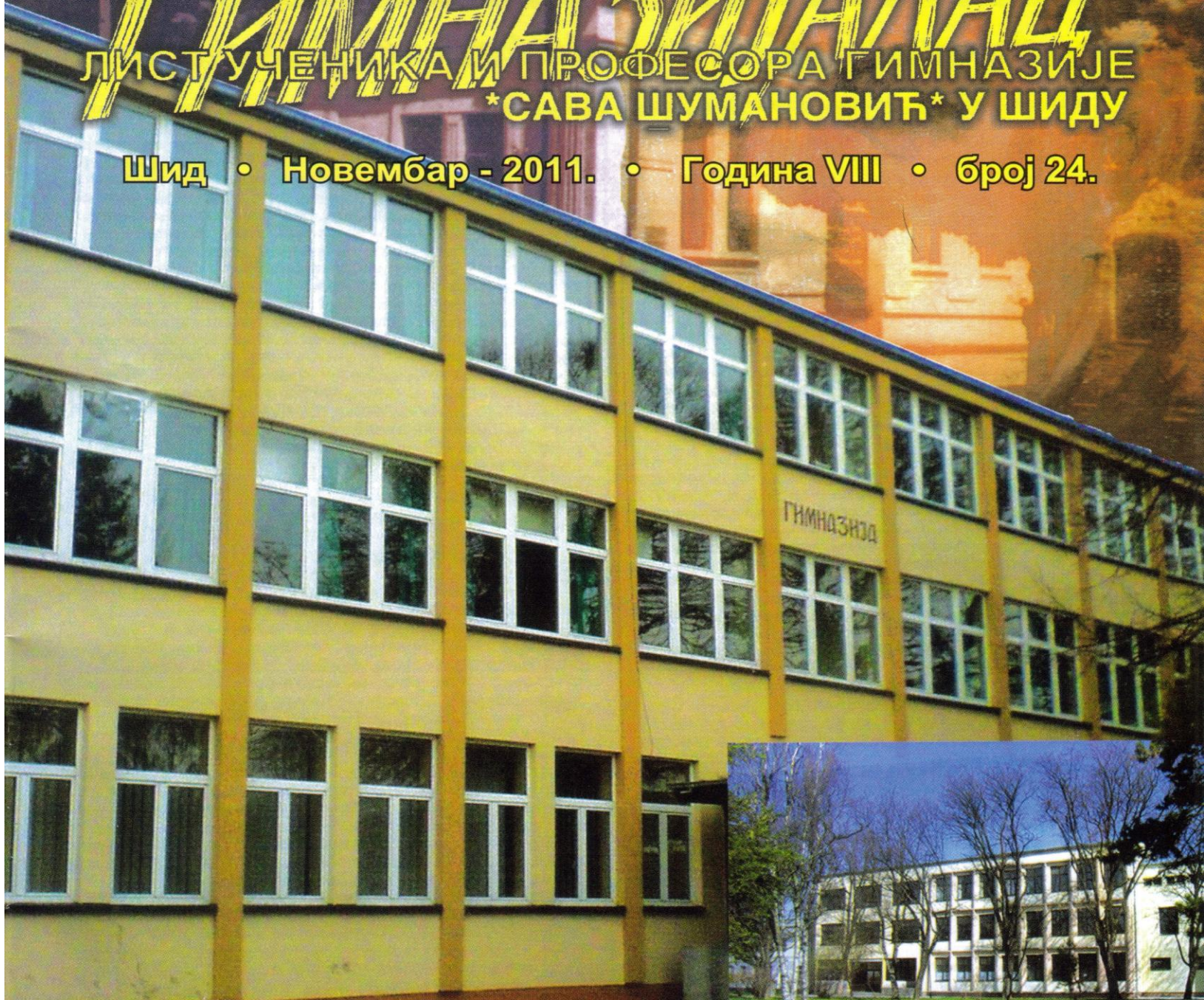

ГИМНАЗИЈАЦ

ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ
САВА ШУМАНОВИЋ У ШИДУ

Шид • Новембар - 2011. • Година VIII • број 24.

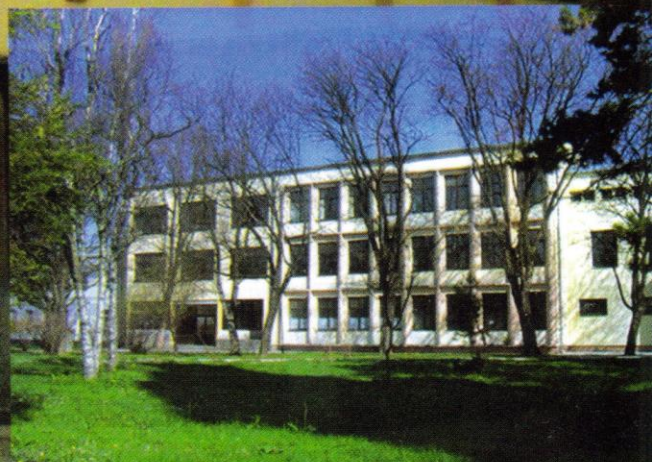
ПОЗДРАВ ПРВАЦИМА

Човеков пут у овом свету сваким начињеним избором постаје одређенији. И ви сте тако, одредивши се за Гимназију као нов корак усавршавања свог образовања, утицали на формирање сопствене личности. Следеће четири године проћи ће вам у стицању пријатељстава, знања и успомена. Како ће та пријатељства, знања и успомене изгледати годинама касније, у великој мери зависи од вас. Уколико се ствари ускладе онако како то готово свако очекује, ова рана младост, неизбежно обележена школским данима, требала би бити најиспуњенији период живота.

Поред оплемењивања ученика, значајна је и улога школе у истицању важности слободног, али одговорног мишљења. Млади људи ће најпоузданије бити уништени уколико предност дају наметнутој мисли већине, пре него својој искрености. Зато би савремени живот, па тако и савремена школа, од појединца морали захтевати активан однос према најразличитијим стварима кроз слободно изражавање својих ставова. То је најпотребнији темељ за даљу надоградњу личности.

Школско образовање може пружити све ово, само ако појединац буде вољан то прихватити. Тако се пред првацима отвара могућност да сазнавањем и личним ангажовањем крче себи пут у даљи живот. С надом да ће у томе бити што успешнији, желимо им срећан полазак у Гимназију.

Милан Вурдеља IV-1

За сам министар заштите животне средине

Сви смо ми доспели у овоземаљску башту која се зове живот. Стазе којима ходамо су различите, преплићу се и разилазе, ми течемо као време, радујемо се, смејемо, патимо. Део смо истог света и оно што доноси добро једнима, доноси добро и другима. Не ценимо оно што имамо све док то не изгубимо. Тако је и са лепом, еколошки очуваном природом и зато треба да је ценимо и поштујемо док је још имамо.

Будућност... То је проблем који брине многе људе, јер нашу животну средину савремени човек угрожава у мери која прети да угрози и његов опстанак. Проблем данашњице је све већа загађеност ваздуха, воде, земљишта, ишчезавање многих биљних и животињских врста и огроман пораст количине отпадног материјала. Чист ваздух је основ за здравље и живот људи и читавог екосистема. Невоље настају када се однос гасова у ваздуху поремети. Главни извори загађења су загревање станова, индустријске активности и саобраћај. Долази до појачавања ефекта стаклене баште односно промене климе, подизања нивоа светског мора, уништавања озонског омотача, појаве киселих киша. У већим градовима се ствара и смог који је отрован и опасан по здравље. Изложеност загађеном ваздуху може довести до хроничних обољења, генетских промена и смањења имунолошких способности организма. Зато не дозволимо да ми, сами, уништимо сопствени живот. Успоставимо јединствен систем управљања квалитетом ваздуха на нашој територији. Одржавајмо и унапређујмо га очувањем и побољшањем драгоценог нам ваздуха, избегавањем, спречавањем и смањењем загађења која утичу на оштећења озонског омотача и климатске промене. Сваког дана учинимо бар нешто, како бисмо повећали вредност ваздуха који удишемо. Све велико, саткано је од малог. Поремећај у ваздуху доводи до поремећаја и у водама.

Вода је основни предуслов постојања и функционисања живота на Земљи, али и станиште многих биљних и животињских врста. Она је универзални растварач који доминира у грађи свих живих бића, а такође и средина у којој је настао живот. Без чисте воде и здраве воде нема живота. Питање воде за пиће постаје све актуелније. Недостатак воде за свакодневну употребу човека постаће тако један од значајних, ограничавајућих фактора за даљи развој људског друштва. Већина наших река су постале канали отпадних вода. Загађена вода у рекама није у стању да те отпадне материје разгради јер таква вода нема довољно кисеоника што значи да нема ни погодне услове за развој богате, водене фауне и флоре. Зато не дозволимо да људска немар уништи лепоту речног плаветнила. Унапредимо стара, али и изградимо нова постројења за пречишћавање отпадних вода. Не бацајмо смеће у реке већ на места која су предвиђена за то. Ниједна материја на свету не може да замени воду. Живимо сваки дан као да нам је последњи. Не плашимо се да загриземо више него што можемо прогутати. Не оклевајмо! Чинимо корак по корак у заштити вода и једном ћемо успети да створимо средину која је погодна за живот, средину која је здрава и чиста. Зар то и није суштина живота? Загађеност вода изазива загађеност земљишта.

Земљиште представља сложен природни систем. Оно је станиште многих живих организама, а пре свега биљака. Биљке се из земљишта снабдевају водом, минералним супстанцама и кисеоником како би у процесу фотосинтезе произвеле органске материје неопходне за њихов раст и развој. Промене особина земљишта доводе до смањења плодности и способности за нормално одвијање процеса разлагања, а самим тим и кружења материје у природи. Један од највећих извора загађења је савремена пољопривреда. Пољопривредна земљишта се загађују

разним пестицидима и прекомерном употребом вештачких ђубрива. Плодну земљу уништавају бројне непрегледне депоније, неадекватна урбанизација и прекомерна сеча шума. Отрови које неодговорно расејавамо по природи на крају завршавају на нашој трпези, проузрокујући различита обољења и прерану смрт. Да до свега овога не би дошло, потребна је јака воља државе односно нас, њених становника. Смањимо употребу загађујућих материја. Удружимо снаге и добро организујмо депоније. Засадимо биље које упија загађујуће материје. Искористите ту своју, Богом дану, способност за размишљање и физички рад. Планирајмо за сутра, а живимо за данас. Живот је цртеж без гумице за брисање. Загађеност ваздуха, воде и земљишта доводи до ишчезавања многих биљних и животињских врста.

Све биљке и животиње на Земљи чине биљно и животињско царство. Биљке су организми веома значајни за одржавање живота на Земљи, без зелених биљака не бисмо могли ни дисати ни живети. Од њих зависи опстанак свих осталих организама. Користе се као храна, из њих се добијају лекови, уља, хартије, угаљ и безброј других производа. Међутим због прекомерног коришћења дрвећа све је мање шума. Зато биљке морамо чувати, гајити, штити од превеликог искоришћавања, лечити од болести и наравно уживати у њиховој лепоти. Дрвећа треба да садимо нарочито на голетима да би се спречило даље осипање земљишта. Животиње су нам важне јер представљају значајан фактор економског развоја, друштвеног благостања и заштите животне средине. Правилном бригом о животињама смањује се ризик за преношење болести заједничких за људе и животиње. Неке животиње потпомажу развој појединих биљака, па чак и стварање нових плодова. Човек их најчешће користи у исхрани. Биолошка разноликост подржава наше здравље и аутоматски утиче на наше животе. Највећи узроци нестанка појединих биљних и животињских врста су губитак станишта и лоше располагање земљиштем. Зато тежња садашњих и будућих генерација треба да представља рационално коришћење природних добара и одржавање оног степена потенцијала биодиверзитета који одговара њиховим потребама. Ревитализација и рекултивација екосистема и предела намеће се као приоритетан задатак савременог човека. Ревитализацијом вратимо животе на биолошки празна станишта, а рекултивацијом вратимо екосистеме на почетно стање.

Не гледајмо све кроз новац и сопствену корист. Изгубићемо здравље да бисмо зарадили новац, а онда ћемо да губимо новац да бисмо повратили здравље, али тада ће за многе већ бити касно. Најсрећнији људи нису они што имају оно што је најбоље, већ они који најбоље искористе оно што имају. Надајмо се да ћемо једном успети да створимо равнотежу између природе и нас. Нада је сама по себи врста среће и можда највећа срећа коју овај свет може да нам да.

Заштита животне средине је изазов, али ми се морамо суочити са тим изазовом и из њега извући оно најбоље. Свако мора обезбедити свој опстанак у овом суровом животу, који је час лош а час добар. Године лете, време брзо пролази, данас си дете, а већ сутра одрастао човек, који се бори за своју породицу. Не вреди се освртати на прошлост јер, будућност је битна. Сви моји апели су важнији од законских прописа које ћемо ми донети, јер законе спроводе људи и ако они не схвате да је сутра битније да се сами ангажујемо на заштити онога што нам живот значи, онда ниједан закон неће допринети заштити животне средине.

Моји утисци о новој средини *Први утисци у новој школи*

Након колебања око избора средње школе, напослетку сам се одлучила да упишем Гимназију „Сава Шумановић“. Читаво лето мориле су ме мисли и страх од те школе, јер по причи многих она није нимало лака, тешка је, а сами професори „страшни и немилосрдни“.

Јутро је. Сан ми прекида звук аларма, који дуго нисам чула. Тешко устајем из кревета, навикнута на све летње активности, укључујући и спавање до поднева. Дошао је први Септембар, у мени се преплићу разна осећања: трема, нервоза, радозналост, а од силних прича које су дошле до мене, осећам страх. Невероватно! Тај страх нестаје самим изласком из куће и на путу до школе бива замењен неизвесношћу и узбудљивошћу. Долазим до Гимназије, улазим у учионицу, срећем позната лица, и полако почињем да схватам да Гимназија и није тако страшна као што ми се то у први мах чинило. Учионица се полако почела попуњавати ђацима. Њихова лица су била обасјана осмехом, стидљивим погледима, а и понеки стидљивим речима које смо упућивали једни другима. Врата су зашкрипала, сви погледи су били упућени у једном правцу, у још непознату особу. Са њених усана нежно су потекле речи добродошлице. Полако постајем смиренја, опуштенија. Уследили су нови часови, нови школски дани на којима смо упознали остале професоре, неке мање а неке више интересантне, који су нас охрабрили. Убрзо сам схватила да су страх и трепет били беспотребни. Сада, након месец дана већ смо постали „искусни“ гимназијалци. Закорачили смо у младост, узбудљиву и непредвидљиву, период у којем постављамо темеље за даљи живот и будућност.

Већина мојих вршњака који су ме питали: „Шта си уписала?“ (мој одговор је, подразумева се био гимназија) још су на то додавали: „Ма шта ће ти та школа у животу, шта имаш од ње?“ Мој одговор је био јасан, јер сам Гимназију уписала ради стицања опшг знања и због тога што сматрам да могу доста научити што ми може помоћи у даљем школовању, а и обезбедити квалитетну будућност.

Душка Трзин I-2

Теодора Џакић I-4

Први утисци у школи *Први утисци о новој школи*

Још један дан и школа почиње. О како брзо прође ти безбрижни дани, без пуно обавеза и брига. Нова школска година је пред нама, али ова није као и све до сада. Ова је посебна.

Вече је пред први септембар. Одлазим у кревет, а у глави безброј питања, како ћу се снаћи, какви су нам нови професори, да ли ће друштво бити онако сложено као што сам протеклих година навикла и многа друга. Престала сам да мучим себе овим загонеткама и рекла: „Сутрањи дан крије одговор, морам се само мало стрпети.“ И коначно, јутро је. Кренула сам у школу раније него иначе. Лагано газим степенице гимназије једну по једну и напослетку стижем до циља – мој разред. Улазим помало несигурно јер у први мах не видим никога познатог. Седам у прву слободну клупу коју сам запазила. У том почеше да долазе и моји будући другови. Једно по једно улазе опрезно и бојажљиво као и ја. Када је звонило за час осврнула сам се око себе и угледала пар познатих лица. Лакнуло ми је, ипак некога знам. Како су часови одмицали тако су се и професори смењивали. Трудила сам се да их што пажљивије слушам и запамтим шта говоре, али мало тога је остајало у глави. Моје мисли су се враћале у неке прошле дане и упоређивала сам их са мојим бившим наставницима. Како време пролази професори који су ми првих дан изгледали веома строго, не изгледају више тако, јер и ми као и они се навикавају један на друге. Са друговима из разреда сам задовољна, лепо се слажемо и комуницирамо, можда зато што смо дошли са приближним успехом. Школа као установа је јако лепо сређена, свуда одише ред и дисциплина што и на нас ученике отајна пријатан утисак.

Схватила сам је веома озбиљно, јер ове четири године представљају увод за наше даље образовање како би када дође време могли на најбољи могући начин да га применимо.

Јована Миличић I-2

Гимназија, средња школа са општим образовањем за сваког ђака који се школује у њој је друга кућа. Сваке године генерације се смењују, матуранти одлазе, али зато долазе нови ђаци, ђаци прваци.

Тај први септембар, најважнији је дан за прваке упознавање са новом школом, професорима и правилима гимназије „Сава Шумановић“. Већ првих дана сам приметила да се гимназија разликује од основне школе. Градиво које овде учимо је обимније од градива из основне, али то је прихватљиво јер ово је школа са већим степеном образовања. Она нас уводи у живот који следи после ње. Нови професори, нова лица, нове особе, све ново. У почетку се осећаш збуњено, али онда схватиш да ниси једина особа која се тако осећа, тако је свим првацима, али ту су професори који нам помажу да се прилагодимо на нову школу и услове. Они су наравно строжији и захтевнији од наставника из основне школе. Строжији критеријуми, тежи контролни и одговарања, мора се уложити максималан труд за сваку оцену. Нове другаре који су дошли из разних делова Шиде и шидске општине. Неке од њих први пут видим у животу, али неке сам знала од пре, али то није битно одмах смо се упознали, спријатељили, дружимо се и причамо као да се познајемо годинама.

Уписати гимназију „Сава Шумановић“ значи уписати одличну средњу школу у којој је много тога другачије, али у њу идемо тек месец дана и већ смо се навикли, чак су пале и прве оцене. То што су професори овде строжији, градиво обимније и другачија правила није разлог за одустајање, већ се треба борити и постићи оно што желиш.

Невена Карајовић I-2

Поздрав првацима

Поздрав првацима

I - 1 разред

*Одељењски сџарешина Славко Појовић,
Гимназија - оишћи смер*

1. Белдар Милица
2. Бјелчевић Тамара
3. Благојевић Бојана
4. Борота Бојана
5. Варничкић Драгана
6. Вркатић Александра
7. Вудрак Драгана
8. Вукомановић Јована
9. Вурдеља Дејан
10. Гавриловић Милица
11. Дангузов Никола
12. Дреновац Никола
13. Ђилас Милутин
14. Ђукић Исидора
15. Јовановић Тамара
16. Јовић Милица
17. Јокић Драгана
18. Колар Јелена
19. Крсмановић Милутин
20. Ловрић Дајана
21. Мартић Милица
22. Ненадовић Јаков
23. Симић Марина
24. Тешић Јелена
25. Фајфрић Емилија
26. Чавић Војислав

I - 2 разред

*Одељењски сџарешина Иванка Маринковић,
Гимназија - оишћи смер*

1. Алексић Јована
2. Анђелковић Жељка
3. Бибић Николина
4. Бјелић Миланка
5. Бура Милица
6. Видаковић Тамара
7. Глигоријевић Вукашин
8. Гребкић Стефан
9. Дудок Дејан
10. Ђаковић Катарина
11. Ђачанин Мирјана
12. Зорановић Јелена
13. Карајовић Невена
14. Ковачевић Вања
15. Којић Оливера
16. Крч Синиша
17. Лакић Бранкица
18. Миличић Јована
19. Миљеновић Милица
20. Његован Теодор
21. Петрица Николина
22. Радонић Драгана
23. Селенић Никола
24. Станић Милана
25. Тодоровић Анђела
26. Тошић Ђорђе
27. Трзин Душка

Поздрав првацима

Поздрав првацима

I - 3 разред

*Одељењски сџарешина Љиљана Обрадовић Мићућ,
Гимназија - оишћи смер*

1. Арсеновић Вељко
2. Бајић Срђан
3. Благојевић Жељка
4. Бодо Дајана
5. Васић Александар
6. Вујасиновић Бојан
7. Ђукић Теодора
8. Живковић Милица
9. Зивлак Зорана
10. Јовановић Јована
11. Јовић Марина
12. Јовичић Љубица
13. Колар Александар
14. Кршић Невена
15. Милановић Зорана
16. Милашиновић Милош
17. Николић Стефан
18. Орозовић Марко
19. Рац Александар
20. Смајић Ненад
21. Смиљанић Драган
22. Топић Зорана
23. Торма Маја
24. Трифковић Виолета
25. Тубић Јован
26. Чобановић Дејана
27. Шерфези Сара

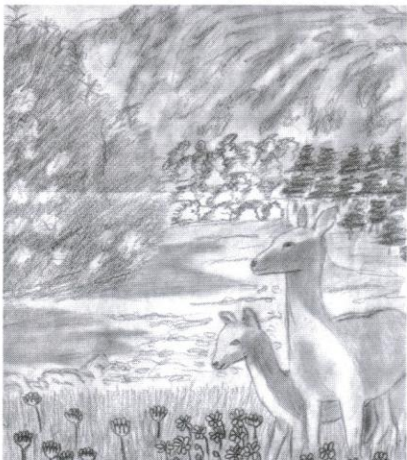
ЕКОНОМСКО ОДЕЉЕЊЕ

I - 4 разред

*Одељ. сџарешина Мирко Нанић,
Гимназија - смер - економски шехничар*

1. Антуновић Ивана
2. Беић Марија
3. Биреш Александра
4. Вујчић Драгана
5. Вујчић Теодора
6. Ђурачковић Маја
7. Ђурић Новак
8. Заворски Емилија
9. Ивковић Весна
10. Јовић Александар
11. Ковинчић Милош
12. Крошлак Силвиа
13. Лазаревић Милан
14. Лукајић Марина
15. Марковић Кристина
16. Марковић Сузана
17. Ненадовић Николина
18. Нешковић Александар
19. Нонковић Маја
20. Остојић Вања
21. Пејић Светлана
22. Пупић Иван
23. Радин Владимир
24. Стојковић Јелена
25. Томашевић Немања
26. Трлајић Бојана
27. Ђирковић Вања
28. Хајдуковић Маја
29. Цвјетковић Милица
30. Џакић Теодора

Јована Санчанин II-1

Први дани у Гимназији

„Можда је то због сунца,
А можда и није зато:
Ове хиљаде руку,
Ове хиљаде лица,
Све ми то јутрос.
Одједном
Изгледа непознато,
Као да нема у граду
Дечака и девојчица

Одједном:
Ко да су прешли
Преко великог моста,
Извијеног и лепог,
Што подсећа на дугу,
У неки нови живот,
На неку обали другу.”

Корачам уплашеним и знатижељним кораком улицама детињства и све сам ближа вратима која ме воде у нови свет. У срцу неки непознат шум, у мислима, стихови Мике Антића. Све ми се мути и руке зноје. Да ли ја то улазим на врата Гимназије и излазим из свог бајковитог детињства? Ко ме то чека са друге стране моста? Кога ћу сresti тамо на другој обали реке?

Прозори школе ме гледају и као намигују. Не плаши се, Вања, шуми са ветром, све ће бити у реду. И збиља улазим у ходник школе, моје Гимназије. Исти ликови, осмеси другара, понеки уплашен поглед и много смеха.

У срцу ми лакше осећам да је то мој нови дом, мој нови слатки дом, моја ризница тајни, знања и дешавања. Разред скоро познат, професори помало, неког знам, а неке упознајем. Страхови нестају, рађа се радост, радост што сам гимназијалка, дивна реч пуна наде.

Дубоко у свом срцу носим мрвице свог детињства и делим их са друговима. Тако заједно постајемо богатији, јачи, корачамо новим путем, вођени новим људима, стазама будућности, стазама наше Гимназије.

Весна Ковачевић I-2

Шта очекујем од мој школовања у Гимназији

Свако живо биће на овој планети роди се да би живело, односно преживљавало, борећи се са свим препрекама да би на крају стигло до циља својих жеља.

Рекоше ми многи да ни случајно не уписујем „Гимназију“, то је тешка школа, много се учи, чак и оно што ти не треба и још много ствари које су ме у том тренутку на неки начин уплашиле. Иако сам се већ била уписала, знала сам, ма како ми било, да морам да се борим за жељени успех. И тако, мало по мало и школа је почела, дани ми пролазе толико брзо, да још нисам ни свесна. Узрок томе јесте рад и одржавана дисциплина на часу, што ми се веома допада. Сви ми смо свесни да школа није обавезна и да би опстали у њој, требамо се придржавати одређених правила која постоје. Сваки наставник и сваки предмет су на неки начин различити, али веома повезани једни с другима и чине један колектив који је ту, и да нас нешто ново научи, и да нас подстакне на добру страну живота, са нама су и када плачемо да деле и последњу сузу, а када смо срећни да нас чине још сретнијим. Укратко „Ту су за све што ти треба.“ Моје прво мишљење о овој школи је позитивно јер мислим да уз много рада, учења, присутности на часовима итд., може свако од нас да добије добре оцене. На крају свега тога треба напоменути да људи који су ми говорили негативне ствари о овој школи, нису били у праву, јер не можеш о нечему да причаш, ако ниси то проживео. Од још једног дугог школовања очекујем много стеченог знања како бих наставила даље. Исто тако, спремна сам за све авантуре, доживљаје, догађаје, контролне задатке, одговарања и све друго што ме чини задовољном.

Опет себи кажем да само уз труд и вољу могу се заобићи сви проблеми и препреке и на крају стићи до циља, а ако то успем, тек тада ћу схватити колико ми је значила ова хартија папира исписана мојим речима.

Благојевић Жељка I-3

Шта очекујем од мој школовања у Гимназији

Уписати Гимназију или не? Једни су ми говорили да упишем неку школу у Београду или Новом Саду, да се осамосталим, а други су ми говорили да упишем Гимназију: „То ти је најбоље, ту си, у Шиду, а и имаш основу за било који факултет.“ Много сам се двоумила, али сам ипак одлучила да упишем Гимназију.

Одлучила сам се за Гимназију, јер сам знала да са Гимназијом могу да кренем на било који факултет. Наравно, то није могуће само због тога што идем у Гимназију, мораћу много и јако да се потрудим, да бих могла да остварим своје циљеве. Хтела бих да научим да што боље изразим своје мисли, јер док сам у основној школи одговарала нисам морала пуно да говорим, док у средњој све морам да објасним својим речима и што детаљније. Исто тако се надам да ће професори који ми предају, од мене и мојих другова направити добре људе. Од мог школовања у овој школи очекујем и да идем на такмичења и да постигнем што боље резултате. Много волим да путујем, а када ученици иду на нека већа такмичења, обично иду и у веће градове. Што ме доводи до још једног мог очекивања, желела бих да идем на екскурзије у иностранство, јер се са било каквим искуством и доживљајем нешто ново научи и сазна. На пример језици и то је нешто што бих желела да усавршим у току мог школовања у Гимназији. Планирам и очекујем од себе да се што више трудим, јер бих у супротном разочарала свог највећег критичара, а то сам ја сама. Упознавање нових људи је исто нешто што ће се сигурно десити не само у току мог школовања, него и у животу. Очекујем и да ће ми професори помоћи када ми нешто буде тешко, јер имају улогу у мом школовању.

Моја очекивања су висока, али знам да све могу да остварим ако будем ишла корак по корак, и ако не будем заборавила ко сам и шта сам, јер и највећи успех на свету није ништа, ако онај ко га је остварио није остао свој и иза својих речи и схватања.

Зорана Топић I-3

Размишљања једног петнаестогодишњака

Чудно је ово време и ови људи. Сви нешто кукају, жале се, лепих тренутака је мало, а ретко ко схвата да је мало и потребно за срећу.

Можда баш зато и постоје ове разлике. Рођењем, за човека почиње нешто неодређено и свако од часа рођења почиње да кроји судбину, по својим могућностима, жељама и схватањима. Док сам мало дете главна жеља ми је била да се играм, по цео дан сам тражила друштво за игру и вечито била окружена играчкама. У то време спавање ми је била једина препрека. Кренувши у школу моја схватања почела су да се развијају. Било ми је битно да будем боља од свих мојих другара и да више знам од њих. Многе ствари и појаве су почеле да ме интересују и уживала сам уз нова сазнања и откривајући свет маште. То моје „такмичење“ је трајало до поласка у више разреде основне школе. Више ми није стало до тога да будем најпаветнија у одељењу, тежила сам да будем прихваћена онаком каква јесам, да будем запажена и запамћена у друштву. Тада сам открила и ружну страну света, лажна пријатељства, незахвалне особе са лошим утицајем. Верујем да сам тада развила неке своје ставове. Сада, кад већ идем у средњу школу, осећам се потпуно другачија, потпуно своја, онако да знам шта ја хоћу и шта ја могу. Сада, кад сам већ пронашла свој пут и зацртала себи циљ не желим и не смем да одустанем од њега. Сматрам да се све дешава са неким посебним разлогом и да ако се потрудимо можемо остварити неостварљиво, постићи немогуће, али никако не сами. За постизање нашег циља потребни су нам други људи, неки ослонац који ће нас приморати да наставимо даље и не одустајемо, ако нешто крене по злу. Потребни су нам родитељи, породица, прави пријатељи, зато сматрам да нико не може да живи сам, одвојен од света. Сматрам да оно мало за срећу није новац, ни лепота, ни то да ли живиш у граду или на селу, сматрам да је осмех и срећа нама драгих људи оно мало што је и нама потребно за срећу.

Али поред свега тога треба знати и моћи издржати све оне лажне и извештачене људе и да због њиховог смеха нашем паду устанемо и у инат њима наставимо даље.

Драгана Вудрак I -1

Јована Санчанин II-1

Размишљања једног петнаестогодишњака

Живот је за мене увек представљао необичну, језгровиту и многозначну загонетку. Сви смо ми људи који су без своје воље доспели на овоземаљски живот, који морамо да живимо и да се изборимо са свим препрекама на путу ка срећи. Некада су наши путеви трновити, а некада са лакоћом жањемо успехе. Постоје сличности међу људима, а исто тако и разлике. Разлика која је веома значајна, јесте разлика размишљања. Сваки човек има своје мишљење и свој став које треба да изнесе.

Са својих петанест година на свет гледам другим очима. Потпуно сам свесна да живот није сан. Сваки дан на телевизији су доступне информације о људима који немају посла, људима који гладују, о рађањима болесне деце. Све ме то запрепасти, али и разочара. Питам се због чега неки људи живе живот као у бајци, имају све што пожеље, док неки немају средства да купе основне ствари и намирнице неопходне за живот. Свесна сам чињенице да ћу морати једног дана зарађивати новац, не би ли обезбедила новац за себе и своју децу, коју се надам да ћу добити једног дана. Док сам била мала једини проблем ми је био поломљена глава лутке или отпали точак са једне стране бицикла, због чега сам плакала као новорођенче које је тек изашло из мајчине утробе. Данас схватам да се срећа огледа у здрављу и задовољству, љубави и подршци породице и правих пријатеља. Свесна сам да живот није сан, да треба да искористимо сваки тренутак на најбољи могући начин. Успони и падови у животу се смењују као дан и ноћ, али ипак на неуспехе не треба гледати као на поразе, већ као на шансу, да нешто научимо, исправимо, у будућности не поновимо. За срећу и задовољство су потребна одрицања и жртве, али не заборавимо да уколико су

жртве веће, то су одлуке теже, али и успеси слађи. Живот је ипак једна чудна трговина у којој нема добитка без губитка. Само они који мисле о свом животу, доживљавају га баш онакав какав је. Поред оних који не мисле, живот само протиче, попут неке реке, чији се ток не може зауставити, нити вратити.

Живот треба живети пуним плућима. Посветити се себи, али и другима, јер народна пословица каже: „Како си посејао тако ћеш и жњати“. Треба да волимо, али и да заслужимо да будемо вољени. Радовати се, али и обрадовати друге. Уживати у лепим тренуцима, јер све што је лепо кратко траје, а вратити се не може. Оставите свој траг иза себе, свој печат, јер то је живот!

Драгана Варничкић I -1

Размишљања једног петнаестогодишњака

Потпуно сам свестан чињенице да живот није филм, сан а да ми нисмо главни глумци око којих се окреће сва радња. Мада је много занимљивије лакше живот посматрати и живети на овај начин ипак сам изабрао онај други реалнији.

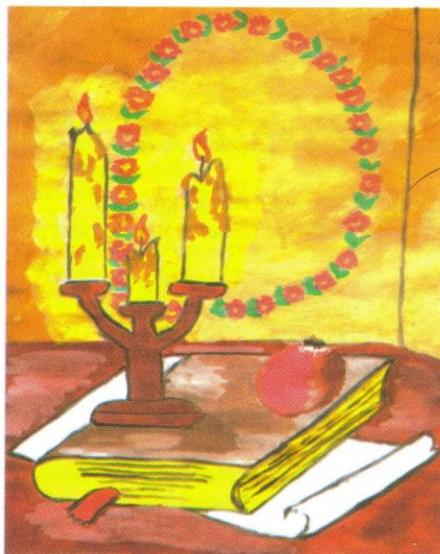
Колико год се трудио, спадам у велику већину просечних, оних који су се родили да би живели једноставан живот по правилима које су други осмислили. Иако сматрам да то није прави, слободан, начин живљења, реално, он је једини начин који би нам могао обезбедити будућност. Стога у том начину живота треба потражити забаву и уживање. Ипак још не волим и не желим да размишљам о животу у којем човек или појединац није важан. И даље сматрам да би човек, барем делимично, могао да утиче на свој живот. Пре свега може да утиче на своје образовање. Под које, мислим, не само на школско него и на животно. Јер сви професори, наставници и родитељи желе пре свега да од детета направе правог, часног човека који би разликовао добро од лошег и сам препознавао праве истинске вредности.

Сви ми смо бачени на овај свет и нико није бирао где и кад ће се родити, али та чињеница никако не може да оправда наше лоше изборе. Ништа у животу није случајно и скоро све зависи од нас самих, од наших добрих или лоших поступака и избора.

Дејан Вурдеља I-1

Сања Ђурић IV-2

Јелена Ђилас II-1

Играчка која је пробудила сећања

Нашао сам је. Коначно сам је нашао. Остала је читава и заувек моја - играчка. Знате, она за игру, за плакање, за кидане, за намештање и поправљање за загрљај. А опет, обична као што сам и ја, па се одлично слажемо.

Нашао сам своју прву велику ауто-играчку. Нема је већ дуже време, сем што се вијамо по мом сећању, али то не рачунам. Тај ауто, полицијски, добио сам од деде, у давно, већ прастаро доба. Бејах мали и беше лето, врућина, улекла била ова наша звезда, није одустајала. Одмеравао сам тај ауто у излогу као да је већ мој. Играо сам се њиме, возио га, хватао лопове и радио штошта-тачније све што машта омогући. Међутим сада, ауто не служи сврси, али је користан за другу операцију-сећање на ближњег, и сада ми је, мислим, најкориснији. Да, ауто је ту, али где је деда? Са мном као да није, али опет, прати ме у мислима, стално је око мене. И тражим тај робусан, црвени ауто да га не заборавим, да се сетим, да волим успомену... Уз помоћ дедине фотографије, као да се вратим тамо далеко и покушавам да искористим сваки трен. Ево, опет сам онде, онде где деда и ја шетамо, причамо у једној бразди нашег винограда. Знам тачно и која је бразда-доњи пригон, нови виноград, друга од пута. Имам неки ветар око себе, умирујућ; имам пчеле, лептире, имам цвеће... Небо је ведро, креће се. Све је лепо, чак и сунце греје толико да не буде врућина. Идилично, зар не? Деда и ја заламамо последњи пут пред бербу, грожђе се назире: црвено, црно, зелено, жуто. Сад разговарамо, смејемо се, ја сам невероватно срећан и у исти мах имам осећај да проживљавам сваки трен, да осећам садашњост. Сад идемо на доручак, а на менију су шунка, хлеб и парадајз-воде увек има. Поред мене руже црвене и ружичасте, шљива просто слади, трешња прави хлад... Доручак на тераси ми је увек мио. Нешто касније, ми опет радимо, сладимо се и киселимо грожђем, грицкамо бадем и напредујемо ка орасима на крају. Сунце је све јаче, треба одморити, а још је поред комшијских кукуруза запара велика, па идемо у колибу да одремамо. Ја идем на спрат, деда доле. Дели ми планове за сутра: „Ићи ћемо у продавницу по „кремић“, па у госте код кумова, онда по „Политику“, па на ручак“. Након одмора, седимо испод чардаклије и беремо ране сорте. Како су слатке! Онда палимо ватру... бум! Чују се врата и све се прекида, јер бака улази у собу са стотину питања, о школи наравно. Прођем ја ово испитивање и останем сам, опет сам.

Сетио сам се оног трена свега, и винограда, и грожђа, и шетње, и аута. Гледао сам оне плаве очи, седу косу, белу кошуљу и црвене маказе (дедине), и опет смо причали приче... Сетио сам се планова, колибе, чардаклије, ал' заборавио сам нешто. Заборавио сам глас.

Драган Валентировић, II-3

РАЗМИШЉАЊА • РАЗМИШЉАЊА • РАЗМИШЉАЊА

Пред једним цветничким делом

Леонардо да Винчи
„Тајна вечера“

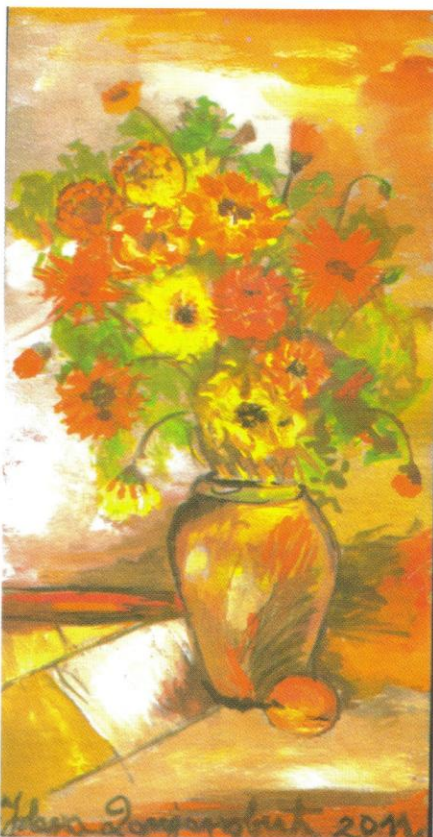
Чуеном сликом „Тајна вечера“ Леонардо да Винчи је показао да слика заиста говори хиљаду речи. Наизглед, то је само фреска на зиду цркве Санта Марија де ла Грације, али заправо она у својим слојевима прекривеним прашином крије мноштво тајни...

Невероватна прича о „Тајној вечери“ навела ме је на то да ту слику сада гледам другим очима. Сада, човека са Исусове десне стране, више нећу гледати као апостола Јована, него као Марију Магдалену, Христову супругу која је носила Његово дете. Занимљиво је то што је да Винчи, добро заташкану тајну између Христа и Марије Магдалене, изнео целом свету путем слике.

Слика сама по себи и без тих чињеница, изазива дивљење и привлачи човекову пажњу. Волео бих да једног дана одем у Милано у цркву Санта Марија де ла Грације и да погледам оригиналну слику у пуној величини, јер само репродукције и фотографије те слике изазивају налет емоција. Не могу ни да замислим какав би осећај будио у мени поглед на оригиналну слику.

Ипак, сва ова сазнања буде дозу недоумице у постојање Христове лозе. Ако она заиста постоји, ко су и где су онда Његови потомци? Да ли се својевољно сакривају од јавности или их можда неко други сакрива да истина не би изашла на видело? Нажалост на та и на мноштво других питања још увек нико није одговорио. Не знамо ни да ли ће ико икада одговорити. Одлука је на нама. Да ли ћемо да верујемо да Видчију и да прихватимо да је он заиста знао истину о Исусу Христу и Марији Магдалени, коју је пренео на слику, или ћемо да одбацимо те чињенице зависи искључиво од нас.

Глигоријевић Вукашин I-2

„Лепота је
видљива,
али недостижна
и незадржива“

Иво Андрић

„Нико од нас никад не може потпуно да упозна овај свет, на који смо дошли без свога знања и без своје воље. Тако смо саздани и такав је наш положај у овом свету да од њега можемо да сагледамо повремено, на махове, делић по делић само малобројне, различите и противречне видове његове. Лепота је видљива, али недостижна и незадржива.“ Речи су нашег писца Иве Андрића који је попут неуморне пчеле трагао за лепотом, носећи је у себи и дајући другима.

Погледамо ли око себе видимо шуме, реке, плаветнило неба, цвеће, осетимо мирисе, чујемо умилне звуке и напајамо своју душу лепотом постојања. И заиста чудно је и рађање лепоте, развијање, посматрање и недодирљивост. Вечита је људска тежња достићи лепоту, узети је себи, живети у њој и са њом. Силне су борбе трновит пут, јака жеља и недовршен крај. Лепоти многи теже али нико је не осваја. Она узмиче као кап росе на латици мирисног цвета, оставља траг дубоко у нама, опија чула, улепшава душу, богати живот и освежава дух. Она је у исто време стварна стварност, недодирљива тајна и слатки сан. Лепота се не може узети, присвојити и заробити у своје царство, али се може додирнути, осетити и дубоко у себи чувати, у својој мисли, жељи и нади у боље сутра. На њеним темељима се могу и морају градити наша осећања, наши поступци и наше мисли. Она треба да се рађа, живи у нама, да зрачи из нас и да се у нас улија. Треба да се размењује, кружи и ствара бољи и лепши свет попут шареног летећег ћилима истаканог од нити лепоте, бесконачног и неухватљивог попут зрака сунца, дашка ветра и сјај звезде.

И заиста, погледајмо на лепшом погледом лепоту у очи, подигнимо чашу живота и наздравимо за све што је лепо, за све у нама, за све око нас. Наздравимо лепоти живота!

Вања Ковачевић I-2

РАЗМИШЉАЊА

*"Бити човек.
Бачен у океан
постојања..."*

(Иво Андрић)

Сви смо ми доспели у овај океан непитано и без своје воље, и цео живот се налазили на удару многих таласа, мањих и већих. Многи нас не штеде и не обилазе, него ударају свом снагом тамо где смо најслабији, и када клонемо, паднемо и даље нас заплъскују и онемогућавају да устанемо.

Свако од нас представља капљицу из огромног океана, која је по нечему јединствена, било добром или лошем. Углавном се сусрећемо са лошим, који заједничким снагама праве вртлоге у којима губимо излаз из мучних ситуација. Из тога настају жеље, пусте жеље, да нестане зло, поигравања осећањима, пркос. Али нема свако жељу да укроти зло које носи у себи, него га истиче док прашина прекрива све остале чари и лепоте.

Упркос томе треба опстати, трудити се, борити за остварење својих жеља, циљева, али на коректан начин. Тако јесте теже, много теже, али на крају свега исплативије.

На том путу, ка остваривању циљева, наилазимо на многе препреке, невоље и сличне ствари које нас спутавају, али и кроз такав мрачни облак зна сунце да сине, и разбије таму, а ми смо ту да искористимо тај зрачак, да га пратимо, да нам буде сигуран ослонац. Свако од нас треба да се потруди да обасја пут коме год је потребно, јер понекад само то недостаје до мира и среће, до врха.

Познановић Сања III-4

УТИСЦИ • УТИСЦИ • УТИСЦИ • УТИСЦИ

"Ватрено крштење"

првака шидске Гимназије у Овчарско-кабларској клисури

Планинарско друштво „Железничар“ има свој огранак у Гимназији. Зато ученици и професори ове установе често имају могућност да се укључе у различите активности, да посете и упознају неке нове пределе и природне лепоте наше земље.

Од 16-ог до 18-ог септембра ове године Планинарско друштво „Каблар“ из Чачка, организовало је традиционалну акцију „Велика планинска трка“, на којој су учествовали бициклисти, маратонци-тркачи и пешаци.

На пут ка Чачку и Овчар бањи кренуло је 15 ученика наше школе, са искусним водичима. После удобног путовања возом, сместили су се у конак манастира Благовештење у самом центру овог живописног места.

Посебан утисак на младе планинаре оставила је вожња сплавом Западном Моравом, лепота Овчарско - кабларске клисуре и пешачење питомим обронцима Каблара до Чачка, стазом дугом 21 километар.

Надам се да ће ови доживљаји и успех наших ученика бити подстицај свима нама да учествујемо у сличним акцијама и боље упознамо Фрушку гору, Повлен, Маљен, Цер, Стару планину, Копаник, Тару. Верујем да ћемо научити да више боравимо у природи, уживамо у свему што нам она пружа и схватити да треба да је волимо и чувамо.

Љупка Радишић Координатор огранка ПСД „Железничар“

Прочитала сам...

Читање, иако је постало одумирућа активност, оплеменењује и обогаћује душу читаоца. Нажалост, то многи не увиђају и не допуштају себи да уплове у свет који им књиге нуде, иако би то био забаван начин да се образују или једноставно ублаже досаду свакодневице.

Сусрећемо се са различитим штивима, немамо сви исти укус нити нас импресионирају иста дела. На мене је снажан утисак оставила књига коју сам недавно прочитала. Зове се "Пурпурни хибискус", ауторка је Чимаманда Нгози Адичи. Радња се одвија у Нигерији, у граду Енугуу. То ме је одмах привукло, јер сам имала прилику да прочитам много тога о афричкој култури, религији и традицији, који су описани кроз многобројне доживљаје главних ликова.

Причу доноси Камбили, петнаестогодишњакиња која са угледним родитељима и старијим братом живи у великој кући, у обилу хране и модерне технологије, похађа ексклузивну мисионарску школу и, на први поглед, живот им је савршен. Али, само на први поглед, јер се иза наизглед срећне породице крије нешто сасвим другачије. Камбилин отац је верски фанатик, црква и Бог су и његовом животу на првом месту. Ако би Камбили и њен брат Јаја починили неки грех или за длаку изгубили савршенство, отац би их окуптно казнио, неретко полазећи путем насиља. С друге стране, мајка им је била блага и волела их је много, али није смела да противречи свом строгом мужу.

Камбилин и Јајин живот се мења кад добију позив од своје неустрашиве тетке Ифеоме да је посете на неколико дана. У дому њихове тетке откривају сасвим нови свет: кућа је мала, храна и струја се штеде, али ту су полице пуне књига, одзивање музике и смеха њихових рођака. Наравно, нису навикнути да пију сок само у свечаним приликама нити да деле тесне кревете, али до тад нису знали ни за слободу говора, понашања, па чак ни смеха. С друге стране, Ифеомина деца завиде својим рођацима на вили, аутомобилима и уређајима које поседују, не знајући да Камбили и Јаја никада нису заправо користили радио, телевизор или компјутер. Док сам читала овај део, схватила сам колико људи често завиде једни другима, понекад оправдано, а понекад и не, јер пре свега треба уживати у слободи и љубави, а не материјалном добру.

Главни јунаци максимално уживају у боравку код вољене им тетке, упознају један сасвим другачији начин живота, онај у којима их не ограничава болесно религиозни отац, али куцнуо је час повратка кући. Узнемирена мајка долази по своју децу, при чему им саопштава да је учинила очајничко дело - убиство мужа, што је покушала да оправда војним превратом, но то није било довољно убедљиво, те је последице преузео Јаја. Преузевши кривицу на себе, Јаја је отишао у затвор на неколико година.

Иако је прича на неки начин завршила несрећно, за мене је имала једну веома лепу улогу, а то је да ме подсети на чињеницу да поседовање новца не повлачи аутоматски и поседовање среће. Нечији живот нам се можда чини савршеним, али је далеко од тога. Зато не треба пребрзо доносити закључке. Понекад они који немају скоро ништа у ствари имају скоро све.

Сваки догађај и мисао у књизи изнесени су са много детаља, живописних поређења, дубоких емоција и животних истина, због чега сматрам да ће увек постојати неко ко ће уживати читајући ову књигу.

Милица Лукић III-2

Личност

Током свог живота људи се развијају као личности, кроз учење, дружење, сазнавање нових ствари у животу. Свако има своје тежње и интересовања која нас у ствари и описују као личности, и по чему смо јединствени, различити од других.

Ја много поштујем старије људе, баке, деке и дивим им се. Волим да разговарам са њима, јер су они увек расположени да причају, препричавају и преносе своја искуства на нас младе.

У мом комшилуку живи једна бака, зове се Радмила. Сада живи сама, али је често посећују њени унуци, син и родбина. Бака Радмила је сада већ стара, има око осамдесет година, али иако је време учинило своје њеном изгледу јер се креће споро, погнута је и оседела, она се не да сломити. И даље је млада у души и не да се годинама. У њеним борама на лицу се може видети само њено искуство, али не и старост. Њене зелене очи, милог погледа, свакоме ће изаћи у сусрет, а изборане руке пружиће сигурност. Живи у малој кући, скромној, али веома лепо срећеној.

Пре неколико дана ишла сам до бака Радмиле, да јој однесем неке старе материјале за шивење, јер је она некада јако лепо умела да шије, а сад то ради само ради хобија, пошто јој се и вид са годинама погоршао. Када сам дошла, бака Радмила ме позвала унутра. Видела сам њено прелепо, широко двориште пуно цвећа и мали дрвени летњиковац у задњем делу дворишта. Ту смо сале и почеле да разговарамо. Била ми је веома захвална на поклону, а онда је почела да ми прича о прошлим временима, о времену када је она била млада, о моди тога времена, о младићима, забавама младих, о школи... Задивила ме је тиме колико се свега сећала, сваки детаљ је остао у њеном сећању. Говорила ми је и о томе када је тек почела да шије, да ју је томе научила њена мајка, али она је врло паметно искористила тај занат и почела да зарађује шијући. Шила је разне одевне предмете, од сукања, хаљина до капута, рукавица. Причала ми је и како је мојој мајци шила разне комплете и хаљине. Свега се сећала, сваког детаља, дугмета и дезена на одећи. Бака Радмила прича споро, мирно али је некако успевала да задржи моју пажњу. Упијала сам сваку реч њеног искуства које се нагомилало у борама на њеном лицу. А њој је вероватно, било занимљиво да неком младом исприча своје успомене. Посебно ми је била занимљива прича о томе како је сашила капут за једну ноћ. Причајући са бака Радмилом, некако ме је пребацила у та времена њене младости и много ми је било драго да разговарам са њом.

Желела бих и ја да некада некоме испричам све оно што ћу још доживети. Памтићу сваки детаљ и сакупљати искуства. Зато старији људи увек остављају јак утисак на нас младе и остају нам у сећању и њихове приче и ликови.

Миљана Стојковић III-2

Чување традиције је наша дужност и обавеза!

Српско уметничко друштво „Ђердан“ из Кукујеваца основано је пре три године ради очувања народне традиције и упознавања младих са игром, песмом и обичајима нашег народа.

До почетка септембра ове године деловали смо у оквиру удружења жена „Вретено“ из Кукујеваца, а од тада смо регистровани под данашњим именом. За три године рада успели смо да обезбедимо два комплета ношњи, сремске и шумадијске. Друштво окупља око стотину чланова распоређених у четири групе. Прва група јесте школа фолклора за узраст до девет година, потом друга група у којој је узраст од девет до четрнаест година. Први ансамбл чију окосницу највише чине ученици средњих школа, као и наше школе, а од прошле године имамо и ветеране. До сада смо успели да направимо шест кореографија. Наступамо по целој Србији, али најзначајнија је седмодневна турнеја на Златибору, потом учешће на „Златном опанку“ у Ваљеву, Београд, Бјељина, Нови Сад, Велика Плана, као и првوماјски сабор у манастиру Крушедол. Поред секције фолклора у оквиру друштва делује и драмска секција. Друштво негује пријатељске односе са културно уметничким друштвима „Десанка Максимовић“ из Хртковаца и „Бранко Радичевић“ из Ердевика. За уиграност и дисциплину задужени су кореограф Ђорђе Лазић и председник друштва Светлана Смолић.

Јована Божић II-1

Неолитско Налазиште - Промоција монографије "Градина на Босуту"

За изучавање старије прошлости једног краја, археолошка налазишта су незаобилазан историјски извор. Када су у питању Срем и његова праисторијска епоха једно од најзначајнијих локалитета јесте Градина на Босуту откривена 1880. године.

Као чланови историјске секције, неколицина нас као и два I разреда гимназије „Сава Шумановић“ имала је ту част да присуствују промоцији монографије „Градина на Босуту“, аутора Илдике и Предрага Медовић која је одржана 21. септембра у Галерији слика „Сава Шумановић“.

Узбуђење и ишчекивање је расло за све љубитеље неолита и праисторијске културе као и нас ученике све ојачано чињеницом да ћемо изостати три школска часа. Типично ли младалачком духу?! Пристали смо у галерију, а све је отпочело говором др Растка Васића, са Археолошког института Српске академије наука и уметности, инспирисаног да након толико година Градина има статус једног од најзначајних налазишта млађег каменог доба у Србији. Предавање је одржано највећим делом од стране породице Медовић, а монографија обрађује живот као и културу овог насеља неолита.

Градина се налази у западном Срему, између села Вашице и Батровци, на левој обали Босута у залеђу великих шума. На западној страни се налази ушће текуће баре Струге, док је на североисточној страни одбрамбени ров. Ово место најпре су насељавали Бреуци, а нешто касније и Скордисци, који припадају огранку келтског етничког стабла, а који су створили и неговали босутску културу. Становници овог насеља су градили куће, са подницима од барске глине, а на чијем средишту се налазила пећ или веће огњиште. Од пољопривредних култура најчешће су гајили житарице: јечам, једноредну пшеницу, просо и сочиво. Чуване су у копаним амбарима или великим посудама. На Струзи су биле подигнуте воденице које су радиле само у пролеће и јесен јер би у том периоду водостај Босута порастао. Од домаћих животиња узгајана су говеда, козе, овце, свиње, коњи, пси и кокоши док су близина шуме и реке утицали на развој лова и риболова те су људи у исхрани користили још и дивљач и рибу. Осим меса и крзна дивљачи, употребну вредност су имали и њихови рогови и зуби који су служили за израду оружја, алатки и украсних предмета.

Баш и по речима аутора, Градина остаје једно од најупечатљивијих археолошких налазишта у Србији чекајући нове генерације не били у потпуности схватили њену структуру.

...После завршене промоције мирис мака није могао проћи незапажено као и читаво послужење које је Галерија понудила, а било је попраћено речима хвале и одушевљења.

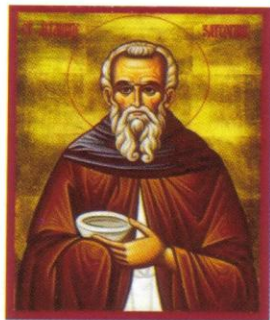
Гордана Мишчевић и Лука Гргић II-1

ПРАВОСЛАВНИ КАЛЕНДАР • ПРАВОСЛАВНИ КАЛЕНДАР

СВЕТИ ВЕЛИКОМУЧЕНИК ДИМИТРИЈЕ - МИТРОВДАН 8. новембар по новом /26. октобар

Свети великомученик Димитрије, рођен је у Солуну. Овај славни и чудотворни светитељ био је једино дете добрих и благородних, али бездетних родитеља. Измољен од Бога, као једини и дуго чекани, с великом пажњом је однегован и васпитаван. Отац му је био војвода, а када је умро, христорборни цар Максимијан поставио је Димитрија, уместо оца, за солунског војводу. Посебно царско наређење односило се на прогон хришћана, али Димитрије је супротно наредби, јавно исповедао веру у Господа Христа. Кад је цар то сазнао, Димитрије је, знајући шта га чека, разделио сав свој иметак и мирно ступио у тамницу спреман на страдање које му предстоји. После неколико дана војници су изболи копљима светитеља, иако су га нашли у молитви. Ту, у Солуну, хришћани су крадом сахранили његово тело и на том гробу су се многи исцељивали. Над тим гробом подигнута је мала црква, а некакав велможа Леонтије, након што се излечио од тешке болести, подигао је над светитељевим моштима много већу цркву. Свети Димитрије сматра се заштитником Солуна, а Руси га сматрају и покровитељем Сибира.

Свети Аврамије Затворник 11. новембар / 29. октобар

Из града Теније, у Мизији, у Малој Азији. Родитељи су га присилили да се венча, али он остави и невесту, и родитеље и дом, и удаљи се на велики подвиг. У подвигу је провео 50 година. За то време само два пута је изашао из своје келије: први пут, по заповести надлежног епископа, да преведе у Христову веру једно незнабожачко село, и други пут да спасе своју заблуделу синовцу Марију.

Марија је са седам година остала без оца и пријатељи су је довели код стрица Аврамија. Након 20 година подвига, њу превари јаво и сагреши. Аврамије је после 2 године вратио из гостионе на пређашњи подвиг и - огромно покајање. Свети Аврамије упокојио се у Господу око 360. године, а Света Марије 5 година доцније.

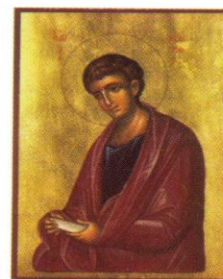
СВЕТИ КОЗМА И ДАМЈАН - ВРАЧЕВИ 14. новембар /1. Новембар

Бесребреници и чудотворци, рођени су негде у Азији од оца незнабошца и мајке хришћанке. По очевој смрти, мајка Теодотија посветила је све своје време и труд да синове васпита и подигне као истините хришћане. Младићи су стасали и изучили лекарске вештине па су колико својим знањем и вештином, толико и именом Господа помагали многим болесницима. Прозвани су безмедним врачима, тј. бесплатним лекарима који су примили Христову заповест: *бадава примите, бадава дајите* (Мт. 10, 8), а никада нису наплаћивали своје услуге. Толико су били опрезни у бесплатном лечењу, да се свети Козма наљутио на брата што је од неке болеснице узео три јајета, а Дамјан их је, уствари, узео кад га је исцељена жена заклела Пресветом Троицом. По смрти светитеља, сахрањени су заједно у месту Фереману сходно открићењу Божјем, те остадоше чудотворци како за живота, тако и после смрти. Народ је наставио да их призива у болести и невољи и до данас.

САБОР СВЕТОГ АРХАНГЕЛА МИХАИЛА - АРАНЂЕЛОВДАН 20. новембар по новом / 8. новембар

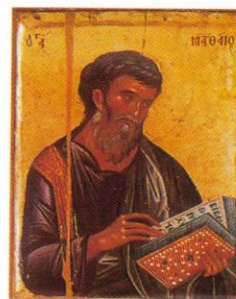
Од давнина су људи правновали анђеле Божје, али се то често изметало у њихово обожавање. Јеретици су их сматрали боговима и створитељима света. На 4-5 година пре Првог васељенског сабора одржан је Лаодикијски помесни сабор и својим 35. правилом, установио исправно поштовање анђела. У време римског папе Силвестра и александријског патријарха Александра устављен је овај празник архистратига Михаила у новембру јер је то, заправо девети месец од месеца марта који се сматра тренутком стварања света. Узет је због девет анђелских чинова који су најпре створени. Свети Дионисије Ареопагит, ученик апостола Павла, описао је ових девет чинова у књизи *"О небесној Јерархији"*. У тој строгој анђелској хијерархији, војвода анђелске војске је архистратиг Михаил, јер је својим деловањем спасао многе анђеле отпале од Бога, које је Луцифер повукао собом у пропаст. Међу анђелима влада савршена једнодушност и строга хијерархија у послушности нижих чинова вишим, а свих укупно светог Божјој вољи.

Свети апостол Филип 27. новембар/14-новембар

Родом из Витсаиде крај језера Галилејског, као и Петар и Андреја. Одмалена научен Светом Писму, Филип се одмах одазва позиву Господа Исуса и пође за Њим (Јн 1, 43). По силаску Светог Духа Филип је ревностно проповедао Јеванђеље по многим странама Азије и по Грчкој. У Грчкој хтедоше га Јевреји убити, но Господ га спасе моћним чудесима својим. Тако архијереј јеврејски, који се устреми на Филипа да га бије, наједанпут ослепи и сав поцрни. И би земљотрес велики и земља се раступи и прогута злобне гонитеље Филипове. И друга многа чудеса збише се, нарочито исцељења болних, због којих многи незнабошци повероваше у Христа. У граду фригијском Јерапољу свети Филип се нашао на заједничком послу јеванђелском са Јованом Богословом, својом сестром Маријамном и Вартоломејом апостолом. Ту би нека опасна змијурина, коју незнабошци хранаху брижљиво и клањаху јој се као Богу. Апостоли Божји молитвом као копљем умртвише ту змијурину. Тиме навукоше гнев помрачених људи. И озлобљени незнабошци ухватише Филипа и распеше га наопако на дрвету, потом распеше и Вартоломеја. У том се земља раступи и прогута судију и многе друге са њим. У великом страху потрчаху људи да скину распете апостоле. Но успеше само Вартоломеја да скину жива; Филип, пак, беше издахнуо. Вартоломеј постави крштенима за епископа Стахија, кога пре тога он и Филип бежу исцелили од слепила и крстили. Беше Стахије четрдесет година слеп. Мошти светог Филипа пренете су доцније у Рим.

Пострада овај дивни апостол 86. г. у време цара Дометијана.

СВЕТИ АПОСТОЛ И ЈЕВАНЂЕЛИСТ МАТЕЈ 29. новембар / 16. новембар

Био је цариник и сакупљач пореза, али на први позив Господа у Капернауму Матеј је кренуо прилежно и пуним срцем за Христом. Написао је Јеванђеље на јеврејском језику и оно је, преведено на грчки, дошло и до нас. По силаску Светог Духа, апостол Матеј проповедао је Јеванђеље у Етиопији, Партији и Мидеји. У Етиопији поставио је за епископа неког Платона, а затим се повукао у молитвену самоћу. Крстио је жену и сина кнеза те земље и кнез нареди војницима да га доведу на суд. Војници никада нису успевали да виде јеванђелисту иако су му чули глас, па је најзад сам кнез одлучио да га ухвати. Мучио га је палећи му ватру на грудима и светитељ најзад помолвиши се Богу издахну. Кнез је наредио да Матејево тело, у оловном сандуку, баце у море, али се Матеј чудотворно јавио епископу Платону и рекао му где да нађе његово тело.

Видевши сва ова чудеса, кнез се најзад крстио и примио име Матеја напуштајући сва своја земаљска добра, а када је постао и епископ богоугодно је служио Цркви до краја свог живота.

УЧИМО ЈЕЗИКЕ ДА СЕ БОЉЕ УПОЗНАМО

My future profession

Every person in the world wants to be successful and respected in his life, to be someone. I am among these people.

I want to study chemistry at prestigious universities. I have read in newspapers and books about scientists who discovered things and helped the humanity. I want to be like them, to help people with diseases like cancer or AIDS and to discover some new technology which would help people to study foreign planets or something else. I do not know what it would be like, but all I know is that I have to get a great knowledge, to give my best and to be persistent. I have a dream, an idea what I want to be and most important I have an aim that I want to reach.

It is very important to choose on time the right way in your life, because there is just one life and we should try to make it better.

Марко Бертић IV-1

"Meine Sommerferien"

Ich habe in Paralia am Meer die Sommerferien verbracht. Paralia ist in Griechenland.

Ich bin mit meinen Freunden gefahren. Wir sind mit dem Bus gefahren. Wir sind 10 Tage dort geblieben. Wir sind zum sauberen Strande gegangen und im schönen Meer geschwommen. Wir sind nach dem Abendessen spazieren gegangen. Ich habe viele neue Freunde kennengelernt. Sie kommen aus Serbien, Deutschland und Mazedonien. Ich habe Denkmäler und viele Kirchen besucht. Mir hat es dort sehr gut gefallen. Wir haben einen Ausflug nach Katerini gemacht. Wir haben dort viele schöne Kleider gekauft.

Ich möchte dorthin wieder fahren.

Tamara Vurdelja II-3

Олена Папуга «РУСКА ХИЖА»

Зоз приселенѣм з Горніці, Руснаци зоз собу принесли свой обичај, хтори пестовали и у нових крајох. З початку жили у колибох и полужемуніцох, але швидко по приселеню почали правиц хижі. Природни будователньї материял була жем, над и древо.

Перші хижі були направени з пруща, обліпени з блатом, але их Руснаци не будовали длуго, бо накарди ше стаємно населели, почали будовац такв. набивани хижі. Хижу ше правело на яр або влесе. Вешені ше навожело гліни зоз загради або поля, на одну громаду, же би ше вимражела на мразу. Фундаменти не були глібоки, лем такі на еден ашов. Мури ше набивало з гліни. Кров бул з древа, а закрице з наду або слами.

Кед ше правело хижу барз ше водзело рахунку же би вона, т. е. ей предок бул обрацени до слунка. Хижі хтори були до слунка мали облаки обрацени на улічку, а гевти други, хтори були до хладку мали облаки обрацени до загради, а то так волани шлепи хижі. Вони були обрацени до гумна. Од шора не мали ані щит, ані облаки, ані хижу за биване, але мали коморку. За коморку була хижа з облаками на гумно. Од драги було проще и капюра на дерму.

На початку прешлого вику почали ше правиц хижі хтори були обрацени од гумна гу шору. Мали два облаки з облашніцами, хтори були офарбени на желено, або на цмо кафово. Од драги мали древени щит з коніками. Конк бул на едну гарадичу зоз капурку.

У дворе хижі з конком мали конк з древенима слупами, хтори горе мал два подпорки, як два горе дзвингути и розширени. Познейше тоти конки почали замуровивац, та людзе достали ише едну хижку. Розпорядок просторийох бул такі: предня хижа патрела на улічку, за ню ше находзел приклет з отвореним комино, вец задня хижа и комора.

Кед порта була широка, на другим боку була заградка. Дзепоедні обисца у заградки, од драги, мали пайту. Под пайту була пиньвица. Коло гумна за пайту дагдзе стал кош. Гумно од двора було одделене з прощами, латами або з чардаком. У гумне бул кармик на диліни, плевник, шопа, хлів, брадла слами, копи кукурчанки, по тим дворе ходзела живина. За гумном була заграда.

Старе руске обисце було составене зоз трох просторийох у хторих ше бивало. Перші руски хижі такв. шлепи хижі могли мац лем два простори – предню хижу и приклет.

До приклета ше уходзело з отвореного конку, а кед го не було, вец з двора. Мал два часци: приклет з повалу и одделену часц без повали з отвореним комино. Тота часц дзе ше находзел отворени комин служела як кухня.

У задней хижі, дзе ше бивало, за дзверми, при муре од суседа, стал руски пец з муровану патку и буджаком. Опрес пеца була посцелка, над посцелку фогаш за шмати, за посцелку по мур у чолє посцель з викравану або мальовану корунку. У чолє, од посцелі по мур до двора, стала лавка з мальованим сподком и хрибтом. Коло муре, од двора стала друга лавка. Медзи облаками, у куце, стал стол. Друга посцель була медзи приклетним муром и другу лавку, хтора стала опрес ней. Облаки патрели до двора. Еден бул поконцу посцелі, а други поконцу лавки. На муре медзи облаками вишела годзина з кулями. У чолє и около по муроу вишели образи. При дзверох у муре було углібєне, хторе ше заверало. То бул облачок, а у нїм стала щетка, жвератко, гребені и щеточки за бритвенє. На гвоздзе бул закавачени ремень, на хторим хлопци оштрели бритву кед ше бритвели. На дзверох, на гвоздзе, вишел ручник за уцєране.

У хихох ше швицело з лампу на витрион, хтора могла буц зоз жвератком, або без нього. Скло на лампи ше чухало зоз кобулянку, бо зоз ню чарни гар најлєпше зишол. Перше ше начухало скло зоз кобулянку и вец умило з воду. Скло хторе було так умите було барз чисте. Лампа стала або обешена на муре, або на парканю на пецу. Док ише не мали лампи, людзе швицели зоз каганцом. До меншей, плеховой пикслочки наклади масци або лоу, направили гноци зоз рендочки, хтори запалели.

Долу була жем. На штрєд хижі, под повалу, була греда, а на греди грядки. На греду ше кладла тепша з едлом, кнїжки, папери и друге.

Текст припремио Зденко Лазор

Stavanie a váľanie mája

Zvyk stavania a potom aj váľania mája či májového stromu sa datuje ešte z 19. storočia. V Šíde sa táto obyčaj ujala ešte v 19. storočí, lebo už roku 1910 na prvých fotografiách z váľania mája vidno, že je veľmi populárna a veľmi navštevovaná. Takúto popularitu iste nemohla získať za krátky čas.

Máj či májový strom bol venovaný mladosti a zobúdzaniu prírody, takže aj aktéri tejto udalosti boli prevažne mladí, predovšetkým mládenci, ktorí sa angažovali v prípravách. Prípravy na máj sa začali niekoľko dní pred Prvým májom, keď mladíci odišli do lesa alebo lesíka, v ktorom si vyhládli strom, ktorý spĺňa, prenesú do Šídu a osadia na určenom mieste. Takýchto miest vol'akedy bolo viac, v závislosti od toho, ako sa mladíci organizovali. Obyčaj bola, aby sa máj "zasadil" pred domom dievčat'a a obyčajne to bolo pred domom niektoej z dievok, ktorá sa čoskoro vydá.

V noci z 30. apríla na 1. mája mladíci odišli so záporom do lesa a tu spĺnili skôr vyhladanú stromy, naložili ich do vozu a dovezli do Šídu. Potichu, aby neboli odhalení, priniesli kmeň stromu pred dom, vykopalí jamu, do ktorej ho vložili. Kmeň vyzdobili rôznymi ozdobami a pravda aj niekoľkými fl'ašami nápoja. Takisto v tichosti opustili miesto, takže domáci až ráno Prvého mája zbadali, že je pred ich domom "posadený" máj. Bol to súčasne aj znak rodičom, aby sa na Turíce pripravili počastovať prítomných a mládež počas váľania mája, ktorá potom podľa zvyku májový strom vnesla do dvora domáceho.

Toto isté sa v noci opakovalo niekoľko ráz, v závislosti od toho koľko stromov mládenci pripravili a na koľko miest. Sadenie sa obyčajne končilo nad ránom, keď mládenci odchádzali domov.

Máj stál "posadený" pred domom podľa obyčaje od Prvého mája do Turíc, čo bolo v šiestu nedeľu po Vel'kej noci. V ten deň veselá spoločnosť sa zhromaždila najednom mieste a obyčajne s hudbou či orchestrom, s piesňou šla k miestu, na ktorom budú váľat' máj. Pri veselých piesňach a tanci a častovaní domácimi mládenci, ktorí máj sadili, máj aj váľali.

Počas vnášania kmeňa do dvora mladík, ktorého milá v tom dome bývala, "jazdil" na strome, kým ho priatelia spolu so stromom vnášali do dvora. Vtedy všetci, a predovšetkým domáci, mali príležitosť vidieť budúceho zať'a. Po vnášaní mája do dvora veselý zástup šiel na iné miesto, kde sa váľanie zopakovalo, až kým aj posledný máj nebol zváľaný.

Neskôr sa tento zvyk či obyčaj štylizoval. Mladíci sa rozhodli namiesto viacerých májov pred domami dievok "zasadiť" iba jeden pre všetky dievky, a to na mieste, kde sa najčastejšie zhromažďovali, a to bolo pred kaviarňou alebo pred Slovenským domom. Zvyk sa v takejto štylizovanej podobe zachoval dodnes. Každý rok podľa tradície mládenci aktivisti pri Slovenskom dome priniesli májový strom z lesa a "posadili" ho pred budovou Slovenského domu. Tu sa v deň Turíc konala oslava váľania mája, ktorá potom prerástla v ľudovú veselicu.

Stupavski Stanislav

Вести

- Ученик наше школе, Милош Мићић, проглашен је у јуну учеником генерације Срема, у традиционалној анекти „Сремских новина“.

- Почетком септембра у нашој школи одржан је традиционални базар књига на којем су ученици могли повољно да се снабдеју уџбеницима и другом литературом.

- 16.09.2011. године за ученике наше школе, у сали КОЦ, организована је посета позоришној представи „Мулен руж“, у извођењу аматерског позоришта „Бранислав Нушић“ из Шиде, а глумци су у највећем делу ученици наше школе.

- 22.09.2011. чланови еколошке секције наше школе учествовали су у акцији уређења зелених површина у нашем граду.

- 03.10.2011. одржана је конститутивна седница ђачког парламента.

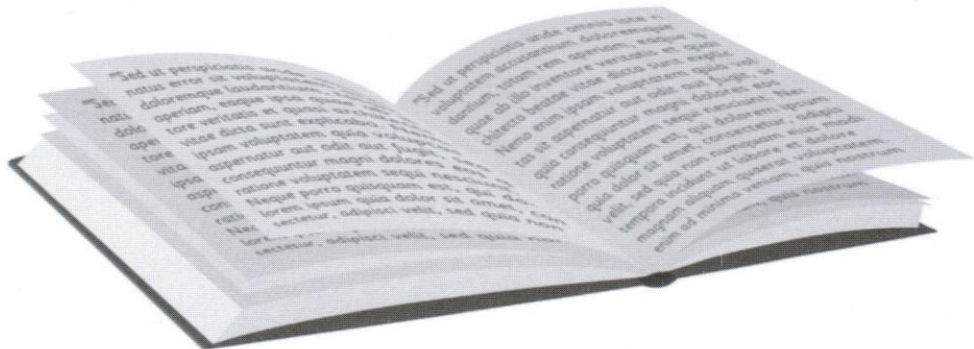
- 07.10.2011. одржана је у Шиду трка „За срећније детињство“ и наши ученици постигли су следеће резултате: Александар Кекић 4-1 освојио је 1. место, Немања Иватовић 4-1 освојио је 2. место, Немања Болић 2-1 3. место и Биљана Жигић 2-4 3. место.

- На окружном такмичењу у стоном тенису, одржаном 11.10.2011. мушка екипа наше школе у саставу: Немања Добријевић и Милан Кабић, оба 3-4, освојила је 1. место.

Женска екипа у саставу: Снежана Радојчић 2-3 и Милијана Дујаковић 4-4, освојила је 1. место. У појединачној конкуренцији Милијана Дујаковић освојила је 1. место.

Овим успесима наведени ученици стекли су право учешћа на републичком такмичењу.

Ученик Драган Валентиновић 2-3 награђен је за најбољи литерарни рад у оквиру „Вишњићевих дана“.

Књижевно вече

У четвртак, 22. септембра 2011. године, у просторијама Народне библиотеке „Симеон Пишчевић“ у Шиду, одржана је промоција књиге поезије „Мирис војвођанских поља“ ауторке Снежане Михајловић. Ово је четврта књига наше суграђанке а садржи осамдесетак песама подељених у четири циклуса. Инспирисана љубављу према Војводини, написала је циклус „И мене моја Војводина зове“. Као истински заљубљеник у природу и њено очување, други циклус назива „Све што је зелено еколог Сандра пружа, да сунчева светлост буде нам дужа“. Прожет љубљивим мотивима је трећи циклус, назван „Све нестаје само љубав вечно остаје“. Последњи циклус садржи песме различитих тема, осећања и расположења и у складу с тим носи назив „Разне песме“.

Промоција је уприличена окупљањем љубитеља лепе речи као и учесника скромног програма. Ученице наше Гимназије : Гордана Мишчевић 2-1, Дуња Крстић и Лидија Стојецки 4-3, дале су скромни допринос читањем стихова, а ученик Драган Валентиновић 2-3, одсвирао је неколико прикладних композиција на флаути. Рецитаторе је одабрао професор Душан Лукић.

Лидија Стојецки IV-3

ГИМНАЗИЈАЛАЦ - лист ученика и професора Гимназије "Сава Шумановић", Шид. Уређује Редакцијски колегијум:

професори Душан Лукић, Нада Хромиш-Аничић, Бранкица Рац;

ученици: Милан Вурдеља, Лидија Стојецки, Јована Дамјановић, Драган Валентировић; www.gimnazijasid.com, Александар Живковић

Технички уредник: Жељко Јовановић; Штамп: Г.Т.П. "ПЛАНЕТА", 20. октобра 31, ШИД; Тел.: 022-711-880, Тел./факс: 714-190

Излазак овог броја омогућили су: ВОДОВОД, VICTORIA OIL, штампарија "ПЛАНЕТА" ШИД, Парфимерија "CAVALLI" - ШИД

VICTORIA OIL

VICTORIA GROUP

Сава Шумановић
Шид - 1941.